

ambtelijke integriteit

bijlage 2: vragenlijsten enquête

Rekenkamer
ROTTERDAM

bijlage 2 vragenlijsten enquête

In deze bijlage staan de 2 vragenlijsten die de rekenkamer voor dit onderzoek heeft uitgezet. De eerste vragenlijst is de vragenlijst die naar medewerkers vanaf schaal 6 is gestuurd. De meerderheid heeft de vragenlijst online ingevuld, enkelen per brief. In de online omgeving was routing geprogrammeerd, zodat respondenten op de goede plekken in de vragenlijst terecht kwamen afhankelijk van hun antwoorden. De vragen 1 t/m 7 zijn in de online enquête niet uitgevraagd wanneer informatie gekoppeld kon worden vanuit HR (dit was het geval voor huidige medewerkers). De medewerkers in de salarisschalen tot schaal 6 hebben een kortere vragenlijst ontvangen. Dit is de tweede vragenlijst die in deze bijlage is opgenomen. De vragenlijsten voor oud-medewerkers zijn in de verleden tijd geformuleerd maar verder hetzelfde als onderstaande vragenlijsten. Deze lijsten zijn daarom niet in deze bijlage opgenomen.

Vragenlijst medewerkers schaal 6 en hoger

Introductievragen

1) Wat voor type functie heeft u?

- leidinggevende functie
- uitvoerende functie
- ondersteunende functie
- publieksfunctie
- toezichthoudende en handhavende functie
- beleidsfunctie
- project- en programmamanagement
- anders, namelijk.....

2) Welke salarisschaal hoort bij uw functie?

- 1 t/m 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 11A
- 12
- 13
- 14
- 15 of hoger
- anders, namelijk.....

3) Voor welk cluster bent u nu werkzaam?

- Maatschappelijk Ontwikkeling
- Stadsontwikkeling
- Stadsbeheer
- Dienstverlening
- Werk en Inkomen
- Bestuurs- en Concerondersteuning

- Veiligheid
- Concern Auditing & Middelen en Control
- anders, namelijk.....

4) Hoeveel jaar bent u werkzaam voor de gemeente Rotterdam?

- minder dan 2 jaar
- 2 tot 5 jaar
- 5 tot 10 jaar
- meer dan 10 jaar

5) Wat voor soort contract heeft u bij de gemeente Rotterdam?

- een vast contract
- een tijdelijk contract
- een tijdelijk contract via een uitzend- of detacheringsbureau
- anders, namelijk.....

6) Wat is uw leeftijd?

- jonger dan 25 jaar
- 25-29 jaar
- 30-34 jaar
- 35-39 jaar
- 40-44 jaar
- 45-49 jaar
- 50-59 jaar
- 60-64 jaar
- ouder dan 65 jaar

7) Wat is uw geslacht?

- vrouw
- man
- anders/wil niet zeggen

8) Wat is uw hoogst behaalde opleidingsniveau?

- basisonderwijs
- praktijkonderwijs
- vmbo (lbo, vbo, lts, mavo, ivo, mulo, enzovoorts)
- havo (mms, hbs, enzovoorts)
- vwo (gymnasium, atheneum)
- mbo (mts, meao, enzovoorts)
- hbo- of wo-bachelor (hts, heao, enzovoorts)
- hbo- of wo master (kandidaats, doctoraal, enzovoorts)
- anders, namelijk.....

Manier van werken

9) De volgende stellingen gaan over de manier van werken op uw afdeling. Kunt u hieronder aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal mee oneens	mee oneens	niet mee eens, niet mee oneens	mee eens	helemaal mee eens
ik weet wanneer het gedrag van collega's de grens overgaat van wat acceptabel is	☐	☐	☐	☐	☐
ik weet wat ik kan doen als gedrag van collega's niet acceptabel is	☐	☐	☐	☐	☐

10) Kunt u hieronder aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

Op onze afdeling...

	helemaal mee oneens	mee oneens	niet mee eens, niet mee oneens	mee eens	helemaal mee eens
staat moreel handelen centraal bij het nemen van besluiten	☐	☐	☐	☐	☐
wordt alleen aandacht besteed aan het onderwerp integriteit als er sprake is van een integriteitstekwestie	☐	☐	☐	☐	☐
wordt het bespreekbaar maken of melden van ongewenste omgangsvormen of een vermoedelijke integriteitsschending aangemoedigd	☐	☐	☐	☐	☐

11) De volgende stellingen gaan over een integere werkhouding bij uw collega's. Kunt u hieronder aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

Mijn collega's...

	helemaal mee oneens	mee oneens	niet mee eens, niet mee oneens	mee eens	helemaal mee eens
zetten zich in om hun taken zo goed mogelijk uit te voeren	☐	☐	☐	☐	☐

zijn eerlijk: je kan erop vertrouwen dat ze de waarheid spreken	☐	☐	☐	☐	☐
erkennen fouten en nemen hier verantwoordelijkheid voor	☐	☐	☐	☐	☐

12) Kunt u hieronder aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

Op mijn afdeling...

	helemaal mee oneens	mee oneens	niet mee eens, niet mee oneens	mee eens	helemaa l mee eens
heerst een cultuur waarin tegenspraak wordt gewaardeerd	☐	☐	☐	☐	☐
is het gebruikelijk om misstanden te bespreken of melden	☐	☐	☐	☐	☐
wordt een melder gezien als een onruststoker	☐	☐	☐	☐	☐

Reageren op een mogelijke integriteitsschending

De volgende vragen gaan over hoe u zou reageren als u geconfronteerd zou worden met ongewenste omgangsvormen of niet-integer gedrag van collega's. Hieronder volgt een aantal hypothetische situaties. Kunt u voor elk van deze situaties aangeven wat u zou doen?

13) Stel, een collega raadpleegt informatie uit de gemeentelijke informatiesystemen om inlichtingen over zijn/haar burens te zoeken. Wat zou u dan doen?

meerdere antwoorden mogelijk

- niets
- dit bespreken met desbetreffende collega
- dit bespreken met een (andere) collega
- dit bespreken met vrienden/familie
- dit melden bij mijn leidinggevende of meldpunt, zoals de coördinator integriteit of vertrouwenspersoon
- ik weet het niet
- anders,
namelijk.....
.....

14) Stel, een collega geeft u een tik op uw billen. U vindt dat onprettig. Wat zou u dan doen?

meerdere antwoorden mogelijk

- niets
- dit bespreken met desbetreffende collega
- dit bespreken met een (andere) collega
- dit bespreken met vrienden/familie
- dit melden bij mijn leidinggevende of meldpunt, zoals de coördinator integriteit of vertrouwenspersoon
- ik weet het niet
- anders,
namelijk.....
.....

15) Stel, een collega beoordeelt een bevriende aannemer in een aanbestedingsproces. Wat zou u dan doen?

meerdere antwoorden mogelijk

- niets
- dit bespreken met desbetreffende collega
- dit bespreken met een (andere) collega
- dit bespreken met vrienden/familie
- dit melden bij mijn leidinggevende of meldpunt, zoals de coördinator integriteit of vertrouwenspersoon
- ik weet het niet
- anders,
namelijk.....
.....

Eigen ervaring met ongewenste omgangsvormen of een integriteitsschending

16) Welke van de volgende gedragingen heeft u tussen 2016 en nu wel eens gezien of vermoed bij (een of meer) collega('s)?

meerdere antwoorden mogelijk

- omkoping of het bevoordelen van vrienden, familie of bekenden (corruptie)
- fraude, diefstal of verduistering
- belangenverstrengeling door dubieuze beloften, het aannemen van geschenken, beloningen, en vergoedingen of onverenigbare functies en activiteiten
- ongeoorloofd gebruik van geweld tegen burgers of collega's
- ongeoorloofde methoden bij bijvoorbeeld opsporing
- misbruik van, of niet vertrouwelijk omgaan met gevoelige informatie
- misbruik van bevoegdheden
- ongewenste omgangsvormen of twijfelachtige bejegening, bijvoorbeeld seksueel grensoverschrijdend gedrag, discriminatie of intimidatie

- verspilling of wanprestatie
- misdragingen of wangedrag in de vrije tijd
- geen van bovenstaande gedragingen > door naar vraag 35

Heeft u net een andere antwoordoptie aangekruist dan de onderste? Ga dan op de volgende bladzijde verder bij vraag 17.

U heeft aangegeven wel eens het vermoeden te hebben gehad dat er sprake was van ongewenste omgangsvormen of niet-integer gedrag binnen de gemeente Rotterdam.

Hieronder volgt een aantal vragen over de - in uw ogen - meest ernstige schending. Ook als u wel een vermoeden heeft gehad, maar niet zeker weet of het daadwerkelijk om een misstand ging, kunt u de vragen beantwoorden.

Uw antwoorden blijven volledig anoniem. De rekenkamer heeft dus geen inzicht in wie welke vragen heeft beantwoord. Gegeven voorbeelden worden geanonimiseerd verwerkt, zodat deze nooit herleidbaar zijn.

17) Kunt u hieronder kort beschrijven wat er is gebeurd?

.....

18) Binnen welk cluster is dit gebeurd?

- Maatschappelijk Ontwikkeling
- Stadsontwikkeling
- Stadsbeheer
- Dienstverlening
- Werk en Inkomen
- Bestuurs- en Concernondersteuning
- Veiligheid
- Concern Auditing & Middelen en Control
- anders, namelijk:

19) In welk jaar is dit gebeurd (bij benadering als u dit niet meer precies weet)?

.....

20) Heeft u uw vermoeden gemeld of besproken? Zo ja, met of bij wie?

meerdere antwoorden mogelijk

- nee, ik heb mijn vermoeden niet gemeld of besproken
- ja, ik heb de betreffende schender(s) aangesproken

- ja, met een collega/collega's
- ja, met vrienden en familie
- [bij enkel \(een van\) bovenstaande antwoorden aangekruist > vraag 34](#)
- ja, met mijn leidinggevende
- ja, met de directie van mijn organisatieonderdeel
- ja, met de Gemeentelijke Ombudsman
- ja, met een vertrouwenspersoon
- ja, met de clustercoördinator Integriteit
- ja, met personeelszaken/HR
- ja, met een volksvertegenwoordiger
- ja, met het Huis voor Klokkeluiders
- ja, bij een opsporingsdienst/inspectie
- ja, bij het Openbaar Ministerie (OM)
- ja, bij Meld Misdaad Anoniem
- ja, met de vakbond
- ja, met de media
- anders, namelijk.....

21) Wat was voor u de belangrijkste reden om de mogelijke schending te melden of met iemand te bespreken?

.....

22) Hoe tevreden bent u met de wijze waarop u uw vermoeden heeft kunnen bespreken of melden?

Het gaat hier enkel over het maken van een melding of het bespreekbaar maken en (nog) niet over de eventuele afhandeling van een melding.

- zeer ontevreden
- ontevreden
- niet tevreden, niet ontevreden
- tevreden
- zeer tevreden

23) Wilt u uw antwoord (kort) toelichten?

.....

24) Hoe tevreden bent u met de wijze waarop uw melding/bespreking van de mogelijke schending is opgepakt?

Het gaat hier enkel over hoe de melding is opgepakt en (nog) niet over hoe deze is afgehandeld.

- zeer ontevreden
- ontevreden
- niet tevreden, niet ontevreden
- tevreden
- zeer tevreden

25) Wilt u uw antwoord (kort) toelichten?

.....

26) Bent u op de hoogte gehouden van de vervolgstappen die naar aanleiding van de melding/bespreking zijn genomen?

- ja > naar vraag 27
- nee > naar vraag 28

27) Hoe tevreden bent u over de manier waarop u op de hoogte bent gehouden van de vervolgstappen die naar aanleiding van de melding/bespreking zijn genomen?

- zeer ontevreden
- ontevreden
- niet tevreden, niet ontevreden
- tevreden
- zeer tevreden

28) Is er (door onderzoek) vastgesteld dat uw melding gegrond was en dat er sprake was van een misstand of integriteitsschending?

- ja
- nee
- ik weet het niet

29) Welke maatregelen heeft de gemeente genomen tegen de persoon waarover u heeft gemeld?

meerdere antwoorden mogelijk

- er zijn geen maatregelen genomen
- er hebben gesprekken en/of heeft mediation plaatsgevonden
- deze persoon is gewaarschuwd
- deze persoon is overgeplaatst naar een ander team/andere afdeling

- deze persoon is ontslagen
- deze persoon heeft zelf ontslag genomen
- ik weet het niet
- anders, namelijk.....

30) Heeft u begeleiding/nazorg ontvangen na afhandeling van uw melding?

bijvoorbeeld aanvullende gesprekken, begeleiding door een maatschappelijk werker of een andersoortig traject

- ja, er is voldoende begeleiding/aandacht geweest
- ja, er is begeleiding/aandacht geweest, maar die was onvoldoende
- nee, terwijl ik daar wel behoefte aan had
- nee, maar er was ook geen begeleiding/aandacht nodig

31) Zou u in dezelfde situatie in de toekomst een dergelijke melding opnieuw doen?

- ja
- nee
- ik weet het niet

32) Waarom zou u juist wel of niet opnieuw melden?

.....

De rekenkamer wil voor haar onderzoek bepaalde gevallen nader bekijken of respondenten om een toelichting vragen. Als u hiervoor openstaat, kunt u hieronder uw contactgegevens achterlaten. In dat geval weet de rekenkamer wel wat u heeft geantwoord in deze enquête. De rekenkamer gaat vertrouwelijk met alle gegeven informatie om. Wij delen dit dus niet met derden.

33) Laat hieronder uw contactgegevens achter (bij voorkeur uw (persoonlijke) e-mailadres)

.....

Heeft u net vraag 33 beantwoord? Ga dan verder bij vraag 38.

U heeft aangegeven wel eens het vermoeden te hebben gehad dat er sprake was van ongewenste omgangsvormen of een integriteitsschending binnen de gemeente Rotterdam, maar dat u deze niet heeft besproken of gemeld met iemand die vervolgstappen had kunnen nemen.

34) Kunt u aangeven waarom u uw vermoeden niet besproken of gemeld heeft met iemand die vervolgstappen had kunnen nemen?

.....

Heeft u net vraag 34 beantwoord? Ga dan verder bij vraag 38.

U heeft aangegeven nooit het vermoeden te hebben gehad dat er sprake was van ongewenste omgangsvormen of niet-integer gedrag binnen de gemeente Rotterdam.

Hieronder volgt een aantal vragen over hoe u zou reageren als u met ongewenste omgangsvormen of een vermoedelijke integriteitsschending te maken zou krijgen.

35) Stel, u krijgt te maken met ongewenste omgangsvormen of niet-integer gedrag van collega's. Hoe waarschijnlijk is het dan dat u dit zou melden of bespreken?

- zeer onwaarschijnlijk, ik zou dit nooit melden of bespreken
- onwaarschijnlijk
- niet waarschijnlijk/niet onwaarschijnlijk
- waarschijnlijk
- zeer waarschijnlijk, ik zou dit altijd melden of bespreken

36) Waarom zou u dit wel of juist niet melden of bespreken?

.....

Heeft u bij vraag 35 de antwoordoptie 'zeer onwaarschijnlijk, ik zou dit nooit melden of bespreken' aangekruist, ga dan verder bij vraag 38 op de volgende bladzijde. Heeft u een ander antwoord aangekruist, vul dan onderstaande vraag 37 in en ga daarna door naar vraag 38.

37) Stel, u krijgt te maken met ongewenste omgangsvormen of niet-integer gedrag van collega's. Waar/met wie zou u dat dan in eerste instantie melden of bespreken?

.....

Bekendheid intern meldproces, regelingen en instanties

De volgende stellingen hebben betrekking op uw bekendheid met regelingen en instanties rondom ongewenste omgangsvormen of (vermoede) misstanden en integriteitsschendingen binnen de gemeente Rotterdam.

38) Kunt u aangeven welk antwoord het meest op u van toepassing is?

Ik ben bekend met....

	nee, nooit van gehoord	ken het alleen van naam	ja, bekend met de inhoud	ja, bekend mee en mee in aanraking geweest
de voor mijn geldende gedragscode waarin staat beschreven wat te doen bij ongewenste omgangsvormen of een vermoedelijke integriteitsschending	☐	☐	☐	☐
de regeling voor het melden van (vermoedens van) misstanden	☐	☐	☐	☐
de taken van de vertrouwenspersoon	☐	☐	☐	☐
de regels m.b.t. het omgaan met vertrouwelijke informatie	☐	☐	☐	☐
de taken van de clustercoördinator integriteit	☐	☐	☐	☐
de klokkenluidersregeling	☐	☐	☐	☐

39) In hoeverre zouden de volgende zaken ervoor zorgen dat u sneller een melding zou maken van ongewenste omgangsvormen of een vermoedelijke integriteitsschending?

	geen invloed	zou enige invloed hebben	zou zeker zorgen dat ik sneller zou melden
als ik zeker weet dat ik als melder (ontslag)bescherming krijg	☐	☐	☐
als ik volledig anoniem zou kunnen melden	☐	☐	☐
als ik bij een extern meldpunt zou kunnen melden	☐	☐	☐
anders, namelijk.....	☐	☐	☐

Heeft u een leidinggevende functie (zoals aangekruist bij vraag 1)? Zo ja, ga dan door naar vraag 41. Zo nee, vul dan vraag 40 op de volgende bladzijde in en ga daarna door naar de laatste vraag (vraag 45).

Cultuur & leiderschap

Onderstaande stellingen hebben betrekking op uw direct leidinggevende. Dat wil zeggen degene die u rechtstreeks aanstuurt en met wie u uw beoordelings- en/of functioneringsgesprekken voert.

40) In hoeverre bent u het eens met de stellingen? Mijn direct leidinggevende...

	helema al mee oneens	mee oneen s	niet mee eens, niet mee oneens	mee eens	helema al mee eens	weet niet
laat zien veel waarde te hechten aan ethische en morele waarden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
vertoont ethisch voorbeeldgedrag door middel van zijn/haar acties	☐	☐	☐	☐	☐	☐
is eerlijk: je kan erop vertrouwen dat hij/zij de waarheid spreekt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
erkent fouten en neemt hier verantwoordelijkheid voor	☐	☐	☐	☐	☐	☐
neemt signalen van medewerkers over ongewenste omgangsvormen of vermoedelijke integriteitsschendingen serieus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reageert adequaat als zich in de werkomgeving ongewenste omgangsvormen of een vermoedelijke integriteitsschending heeft voorgedaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Heeft u net vraag 40 beantwoord (u bent dus geen leidinggevende)? Ga dan door naar de laatste vraag (vraag 45).

Leidinggevenden

De volgende stellingen hebben betrekking op uw rol als leidinggevende binnen de gemeente ten aanzien van misstanden.

41) Hoe bent u voorbereid op uw rol m.b.t. het bespreken en oppakken van signalen en meldingen van ongewenste omgangsvormen of mogelijke integriteitsschendingen in uw team/afdeling?

meerdere antwoorden mogelijk

- ik ben niet op een aanvullende of specifieke manier voorbereid op deze rol
- ik heb een cursus of training gehad ter voorbereiding op deze rol
- ik heb deelgenomen aan intervisie of intercollegiaal overleg ter voorbereiding op deze rol
- ik heb specifieke informatie en instructies ontvangen van mijn werkgever
- Anders, namelijk.....

42) In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

	helemaal mee oneens	mee oneens	niet mee eens, niet mee oneens	mee eens	helemaal mee eens
ik besteed aandacht aan het thema integriteit in mijn team/afdeling	○	○	○	○	○
ik ga met mijn team in gesprek over integriteitstekwesties en -dilemma's	○	○	○	○	○
ik vind het vervelend als ik niet op de hoogte zou zijn van ongewenste omgangsvormen of een vermoedelijke integriteitsschending in mijn team/afdeling	○	○	○	○	○

43) In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen?

	helemaal mee oneens	mee oneens	niet mee eens, niet mee oneens	mee eens	helemaal mee eens
ik maak aan mijn team duidelijk dat als er een misstand is, ze dit moeten melden	○	○	○	○	○
als zich misstanden voordoen binnen mijn team/afdeling, zal ik daarvan melding doen	○	○	○	○	○

als er iets misgaat in mijn team/afdeling, heb ik liever dat dit elders gemeld wordt   ○   ○   ○   ○   ○

Heeft u net bij de laatste stelling 'helemaal mee eens' of 'mee eens' aangekruist? Ga dan hieronder verder bij vraag 44. Zo niet, ga naar vraag 45.

44) U heeft aangegeven het beter te vinden als medewerkers misstanden elders melden. Kunt u dit toelichten?

.....

U bent aan het einde gekomen van deze vragenlijst.

45) Mocht u nog opmerkingen hebben over het onderzoek, dan kunt u deze hieronder kwijt.

.....

Hartelijk dank voor uw deelname.

vragenlijst medewerkers tot schaal 6

introductievragen

1) Bij welk cluster werk je?

(kies het laatste cluster waarvoor je werkte)

- Maatschappelijke Ontwikkeling
- Stadsontwikkeling
- Stadsbeheer
- Dienstverlening
- Werk en Inkomen
- Bestuurs- en Concernondersteuning
- Veiligheid
- Concern Auditing & Middelen en Control
- Anders,
namelijk:.....

2) Hoeveel jaar werk je voor de gemeente Rotterdam?

- minder dan 2 jaar
- 2 tot 5 jaar
- 5 tot 10 jaar
- meer dan 10 jaar

3) Wat voor soort contract heb je bij de gemeente Rotterdam?

- vast contract
- tijdelijk contract
- ik werkte via een uitzendbureau of detachingsbureau
- ik liep stage bij de gemeente
- ik weet het niet
- anders,
namelijk:.....
- ...

4) Wat is je leeftijd?

- jonger dan 25 jaar
- 25-29 jaar
- 30-34 jaar
- 35-39 jaar
- 40-44 jaar
- 45-49 jaar
- 50-55 jaar
- 55-59 jaar
- 60-64 jaar
- 65 jaar of ouder

5) Wat is je geslacht?

- vrouw
- man
- anders/wil ik niet zeggen

6) Wat is je hoogst behaalde diploma?

- basisschool
- praktijkonderwijs
- vmbo (lbo, vbo, lts, mavo, ivo, mulo, enzovoorts)
- havo (mms, hbs, enzovoorts)
- vwo (gymnasium, atheneum)
- mbo (mts, meao, enzovoorts)
- hbo of universiteit (hts, enzovoorts)
- anders, namelijk.....

Een collega doet iets wat niet mag

De volgende vragen gaan over hoe je reageert op oneerlijk of vervelend gedrag van een collega bij de gemeente Rotterdam. Oneerlijk of vervelend gedrag is bijvoorbeeld pesten, stelen en discriminatie.

Hieronder staan drie voorbeelden. Kun je aangeven wat jij zou doen?

7) Stel, een collega neemt stiekem iets van het werk mee naar huis (bijvoorbeeld een pak papier of een boormachine). Wat zou je doen?

- Niets.
- Ik zou tegen die collega zeggen dat dit niet mag.
- Ik zou het tegen andere collega's zeggen.
- Ik zou het tegen mijn baas of vertrouwenspersoon zeggen.
- Ik weet het niet.
- Ik zou iets anders doen, namelijk:.....

8) Stel, een collega slaat je op de billen. Je vindt dit vervelend. Wat zou je doen?

- Niets.
- Ik zou tegen die collega zeggen dat dit niet mag.
- Ik zou het tegen andere collega's zeggen.
- Ik zou het tegen mijn baas of vertrouwenspersoon zeggen.
- Ik weet het niet.
- Ik zou iets anders doen, namelijk:.....

9) Stel, een collega kijkt stiekem tijdens het werk filmpjes op zijn telefoon. Wat zou je doen?

- Niets.
- Ik zou tegen die collega zeggen dat dit niet mag.
- Ik zou het tegen andere collega's zeggen.
- Ik zou het tegen mijn baas of vertrouwenspersoon zeggen.
- Ik weet het niet.
- Ik zou iets anders doen,
namelijk:.....

10) Waarom zou je wel of niet iets zeggen over oneerlijk of vervelend gedrag?

.....

Eigen ervaring met oneerlijk of vervelend gedrag

11) Heb je wel eens gezien of gehoord dat een collega van de gemeente Rotterdam iets deed wat oneerlijk of vervelend was? Bijvoorbeeld pesten, stelen, discriminatie of andere dingen die niet mogen.

- Ja
- Nee **ga naar vraag 20**

Heb je bij vraag 11 'ja' geantwoord? Ga dan naar vraag 12.

Je hebt wel eens gezien of gehoord dat een collega van de gemeente Rotterdam oneerlijk of vervelend was.

12) In welk jaar is het gebeurd?

.....

13) Kun je vertellen wat er is gebeurd? Wat heb je gezien of gehoord?

.....

14) Heb je dit tegen iemand gezegd?

- Nee, ik heb het tegen niemand gezegd
- Ja, ik heb tegen deze collega gezegd dat dit niet mag.
- Ja, ik heb het tegen andere collega's gezegd.
- Ja, ik heb het tegen mijn baas of vertrouwenspersoon gezegd.
- Ja, ik heb het tegen iemand anders gezegd, namelijk:.....

ga naar vraag
19

Heb je bij vraag 14 'Ja, ...' geantwoord? Ga dan naar vraag 15.

15) Je hebt het tegen iemand gezegd. Wat gebeurde er toen?

- Er is niets mee gebeurd.
- Er is (in het team) over gepraat.
- De collega heeft een waarschuwing gekregen.
- De collega is op een andere afdeling gaan werken.
- De collega is ontslagen.
- Ik ben zelf op een andere afdeling gaan werken.
- Ik heb ontslag genomen.
- Er gebeurde iets anders, namelijk:.....

16) Ben je hier tevreden mee?

- Ja, want.....
- Nee, want.....
- Ik weet het niet.

17) Stel, je werkt nog bij de gemeente Rotterdam. Zou je oneerlijk of vervelend gedrag van een collega weer tegen iemand zeggen?

- Ja, want.....
- Nee, want.....
- Ik weet het niet, want.....

18) De Rekenkamer Rotterdam wil misschien nog meer weten. Mogen wij je bellen om meer vragen te stellen?

- Ja, mijn telefoonnummer is .....
- Nee

Als de rekenkamer je belt, blijft het gesprek vertrouwelijk. Dit betekent dat andere mensen niet weten wat je de rekenkamer vertelt.

[Ga naar vraag 20.](#)

19) Waarom heb je het tegen niemand gezegd?

- Ik durfde het niet.
- Ik wist niet tegen wie ik het moest zeggen.
- Ik werd toch niet geloofd.
- Ik wilde niemand verraden.
- Ik deed zelf ook wel eens iets wat niet mag.
- Ik wilde zelf niet in de problemen komen.
- Om een andere reden,
namelijk.....

Cultuur en leiderschap

De volgende vragen gaan over je team/afdeling en je baas bij de gemeente Rotterdam. Je baas is de persoon die zegt wat je moet doen op het werk.

20) Ben je het eens met de volgende vragen?

	ja	nee	weet niet
Op mijn werk praten we over wat wel en niet mag.	☐	☐	☐
Op mijn werk ben je een verrader als je zegt dat een collega oneerlijk of vervelend is.	☐	☐	☐
Als een collega oneerlijk of vervelend is, is het normaal om dat tegen iemand te zeggen.	☐	☐	☐
Op mijn werk is het normaal om te zeggen wat je vindt.	☐	☐	☐

21) Ben je het eens met de volgende vragen?

	ja	nee	weet niet
Mijn baas is eerlijk: hij liegt niet.	☐	☐	☐
Ik durf alles tegen mijn baas te zeggen.	☐	☐	☐
Mijn baas luistert naar mij als ik een probleem heb.	☐	☐	☐

Opmerkingen

22) Dat was de laatste vraag. Als je nog opmerkingen hebt, kun je deze hieronder opschrijven.

.....

de rekenkamer

De gemeenteraad van Rotterdam heeft in december 1997 de Rekenkamer Rotterdam ingesteld. Sinds 14 juni 2021 is mevrouw dr. ir. Marjolein van Asselt directeur. Zij is door de gemeenteraad voor zes jaar benoemd en beëdigd.

doel

De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het beleid, het financieel beheer en de organisatie van het gemeentebestuur. Zij doet dat ten behoeve van de gemeenteraad. Met interdisciplinair onderzoek en beleidsevaluatie draagt de rekenkamer bij aan het versterken van de lokale democratie en de kwaliteit van het gemeentebestuur.

onafhankelijk

De rekenkamer is net als de gemeentelijke Ombudsman onafhankelijk. Haar taken en bevoegdheden staan in de Gemeentewet en de verordening Rekenkamer Rotterdam. De rekenkamer bepaalt zelf waar ze onderzoek naar doet en heeft vergaande bevoegdheden om informatie te verzamelen. De raad en/of het college van B en W kunnen de rekenkamer wel vragen om onderzoek te doen. De rekenkamer stuurt hen jaarlijks haar onderzoeksplan en jaarverslag toe.

openbaar

Het onderzoek resulteert in openbare rapporten die de rekenkamer ter behandeling aan de raad aanbiedt. Zij bevatten tevens de reacties van de onderzochte organen en instellingen op de conceptrapporten (ambtelijk en bestuurlijk wederhoor). De rapporten worden toegelicht in (commissies van) de gemeenteraad.

voor Rotterdam en regio

Vijf regiogemeenten hebben zich in de loop der jaren aangesloten bij de Rekenkamer Rotterdam, namelijk Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Lansingerland.

Rekenkamer Rotterdam

Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

telefoon
010 · 267 22 42

info@rekenkamer.rotterdam.nl
www.rekenkamer.rotterdam.nl

basisontwerp
dewerf•com, Zuid-Beijerland

fotografie
Kishore Gopinath

uitgave
Rekenkamer Rotterdam
november 2023